
EXPLANATORY NOTE

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae'r Rheoliadau hyn, sy'n gymwys i Gymru yn unig yn gweithredu'r ddeddfwriaeth Gymunedol a ganlyn —

Cyfarwyddeb y Cyngor [88/166/EEC](#) sy'n nodi'r safonau isaf ar gyfer diogelu ieir dodwy a gedwir mewn cewyll batri (OJ Rhif L74, 19.3.88, t.83);

Cyfarwyddeb y Cyngor [91/629/EEC](#) sy'n nodi'r safonau gofynnol ar gyfer diogelu lloi (OJ Rhif L340, 11.12.91, t.28), fel y'i diwygiwyd gan Gyfarwyddeb y Cyngor [97/2/EC](#) (OJ Rhif L25, 28.1.97, t.24) a Phenderfyniad y Comisiwn [97/182/EC](#) (OJ Rhif L76, 24.2.97, t.30);

Cyfarwyddeb y Cyngor [91/630/EEC](#) sy'n nodi'r safonau gofynnol ar gyfer diogelu moch (OJ Rhif L340, 11.12.91, t.33); a

Chyfarwyddeb y Cyngor [98/58/EC](#) ynghylch diogelu anifeiliaid a gedwir at ddibenion ffermio (OJ Rhif L221, 8.8.98, t.23).

Mae'r Rheoliadau (a'r ddeddfwriaeth Gymunedol y maent yn ei gweithredu) yn adlewyrchu'r rhwymedigaethau a gynhwysir yn y Confensiwn Ewropeaidd ar gyfer Diogelu Anifeiliaid a gedwir at Ddibenion Ffermio dyddiedig 10 Mawrth 1976 (Cyfres Cytuniad Ewrop Rhif 87), o'i ddarllen ynghyd â'r Protocol Diwygio i'r Confensiwn Ewropeaidd ar gyfer Diogelu Anifeiliaid a gedwir at Ddibenion Ffermio dyddiedig 6 Chwefror 1992 (Cyfres Cytuniad Ewrop Rhif 145).

Mae'r Rheoliadau yn gymwys i bob anifail a gedwir at ddibenion ffermio (yn ddarostyngedig i eithriadau cyfyngedig penodol) (rheoliad 2(2)).

Mae rheoliad 3(1) yn nodi'r egwyddor gyffredinol bod yn rhaid i berchenogion a cheidwaid anifeiliaid a gedwir at ddibenion ffermio gymryd camau rhesymol i sicrhau lles yr anifeiliaid yn eu gofal a'u harbed rhag unrhyw boen, dioddefaint neu anaf diangen. Mae'r egwyddor hon yn gymwys i bob anifail (gan gynnwys pysgod, ymlusgiaid ac amffibiaid).

Mae'r Rheoliadau hefyd yn darparu ar gyfer gofynion cyffredinol o ran yr amodau y caiff yr holl anifeiliaid a ffermir (heblaw pysgod, ymlusgiaid ac amffibiaid) eu bridio a'u cadw ynddynt (rheoliad 3(2) ac Atodlen 1) ac ar gyfer gofynion penodol ychwanegol ynghylch yr amodau y caiff y canlynol eu bridio a'u cadw ynddynt sef ieir dodwy a gedwir mewn cewyll batri (rheoliad 4 ac Atodlen 2), dofednod (heblaw ieir dodwy a gedwir mewn cewyll batri) (rheoliad 5 ac Atodlen 3), lloi (rheoliad 6 ac Atodlen 4), gwartheg (rheoliad 7 ac Atodlen 5), moch (rheoliad 8 ac Atodlen 6) a chwingod (rheoliad 9 ac Atodlen 7).

Mae rheoliad 10 yn cynnwys darpariaeth i sicrhau bod y rhai sydd â gofal anifeiliaid yn gallu gweld copiau o'r codau lles a gyhoeddwyd o dan adran 3 o Ddeddf Amaethyddiaeth (Darpariaethau Amrywiol) 1968 sy'n gymwys i'r anifeiliaid sy'n cael eu bridio neu eu cadw a'u bod yn gydnabyddus â'r codau hynny. Gellir cael gwybodaeth ynghylch y codau lles a gyhoeddwyd o dan Ddeddf 1968 gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru, Yr Is-adran Polisi Amaethyddiaeth, Parc Cathays, Caerdydd, CF10 3NQ.

Mae rheoliad 11 yn darparu ar gyfer cyflwyno hysbysiadau gorfodi sy'n ei gwneud yn ofynnol gweithredu ar unrhyw doriad o'r Rheoliadau ac mae rheoliad 12 yn darparu ar gyfer pŵer mynediad i bersonau a awdurdodir gan y Comisiwn Ewropeaidd at ddibenion gorfodi deddfwriaeth Gymunedol.

O dan reoliad 13(1), mae unrhyw doriad o'r Rheoliadau yn dramgwydd o dan adran 2 o Ddeddf Amaethyddiaeth (Darpariaethau Amrywiol) 1968. O dan adran 7 o'r Ddeddf honno, y gosb uchaf

Statws This is the original version (as it was originally made).

am dramgwydd o'r fath yw 3 mis o garchar a/neu ddirwy ar lefel 4 ar y raddfa safonol (£2,500 ar hyn o bryd).

Mae'r rheoliadau hyn yn diddymu ac yn disodli (gyda diwygiadau):

Rheoliadau Lles Da Byw 1994 (O.S. 1994/2126, a ddiwygiwyd gan O.S. 1998/1709); a

Rheoliadau Lles Da Byw (Diwygio) 1998 (O.S. 1998/1709).

Mae Atodlen 1, sy'n darparu ar gyfer gofynion cyffredinol o ran yr amodau y caiff yr holl anifeiliaid a ffermir (heblaw pysgod, ymlusgiaid ac amffibiaid) eu bridio neu eu cadw ynddynt, yn cynnwys nifer o newidiadau o'r darpariaethau cyfatebol yn Atodlen 4 o Reoliadau Lles Da Byw 1994 (fel y'u diwygiwyd).

Yn benodol, mae nifer o ofynion a oedd yn gymwys o dan Reoliadau 1994, naill ai i anifeiliaid a gedwid mewn systemau dwys neu i anifeiliaid a gedwid mewn adeiladau yn unig, ond y mae eu cwmpas wedi'i estyn bellach i gynnwys yr holl anifeiliaid a ffermir (heblaw pysgod, ymlusgiaid ac amffibiaid). Mae yna hefyd nifer o ofynion newydd.

Mae Arfarniad Rheoliadol wedi'i baratoi a'i gyhoeddi ar wefan Cynulliad Cenedlaethol Cymru (www.cymru.gov.uk). Gellir cael copïau hefyd oddi wrth Gynulliad Cenedlaethol Cymru, Yr Is-adran Polisi Amaethyddiaeth, Parc Cathays, Caerdydd, CF10 3NQ.